

Rašelištní mechorosty Českomoravské vrchoviny

Táňa Štechová, Eva Holá, Alžběta Manukjanová

výsledky 2016-2017

Sphagnum russowii (rašeliník statný)

Sphagnum russowii je statný rašeliník červené barvy, který se od ostatních podobně zbarvených rašeliníků liší velkými širokými listy s jemně třásnitou špičkou. Přesto však dochází k častým záměnám s příbuznými druhy. **Je druhem subalpínských a horských vrchovišť, hojně roste i na alpínských loukách, v blatkových borech a rašelinných lesích, vzácně jej lze najít i na rašelinných loukách v nižších polohách.**

Kategorie ohrožení (LC / rLC-att)

Sphagnum russowii je na Českomoravské vrchovině relativně vzácným rašeliníkem, jehož populace jsou spíše menší a málokdy tvoří jednu z dominant mechového patra.

Rozšíření

Sphagnum russowii roste v okrajových pohořích, běžný je také např. na Třeboňsku a v Brdech. Na Českomoravské vrchovině roste relativně vzácně, byl zde zaznamenán pouze na 15 lokalitách. Vzhledem k tomu, že druh nebývá důsledně odlišován od ostatních červených rašeliníků, je pravděpodobně reálný počet lokalit vyšší.

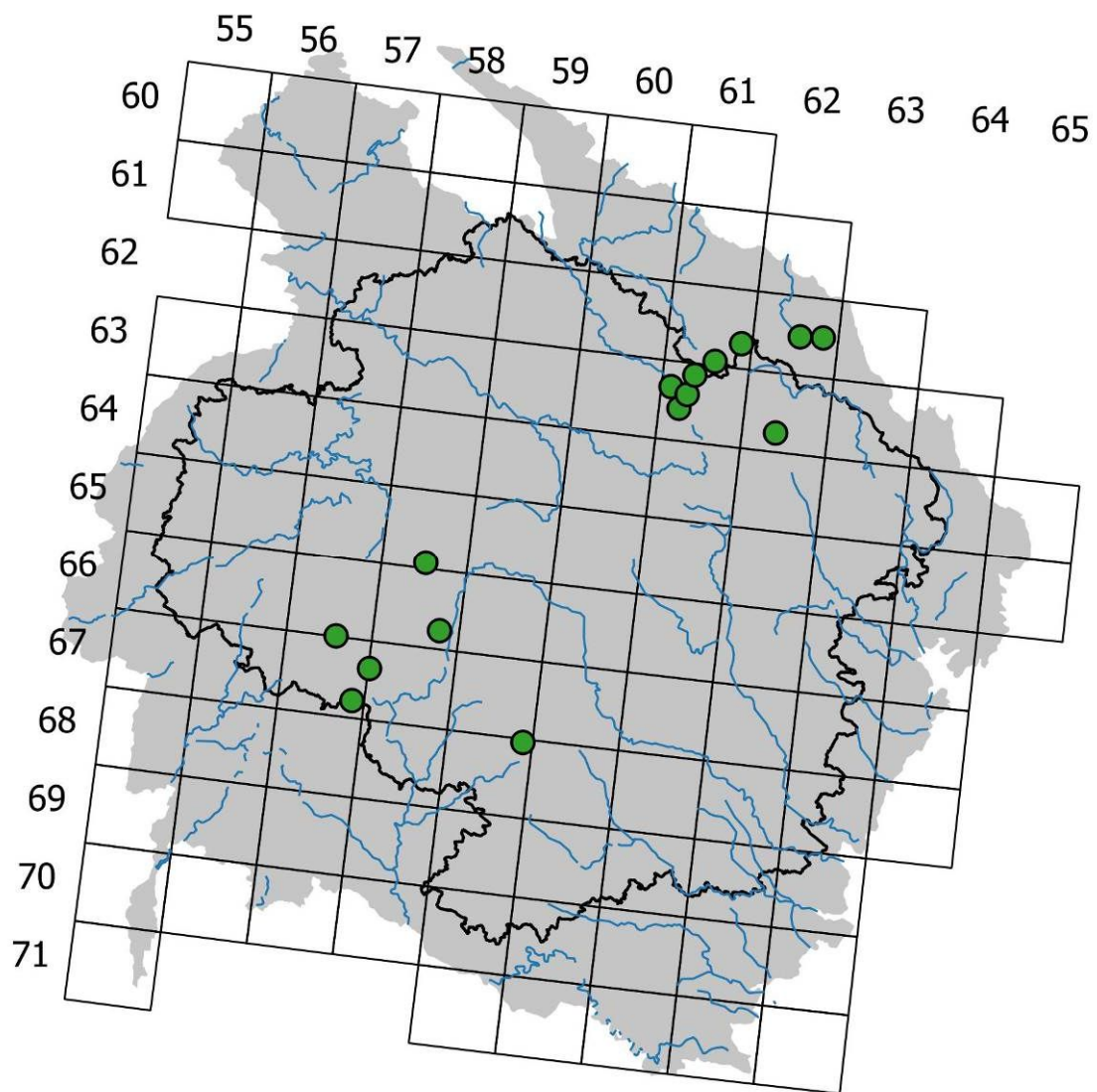
Ohrožující faktory a péče o lokality

Stejně jako většina rašelištních mechorostů je rašeliník *Sphagnum russowii* ohrožen narušením vodního režimu na lokalitách a následnou sukcesí. **Prosperita populací na rašelinných loukách je podmíněna prováděním kvalitního managementu (pravidelné kosení na nízké strniště, důkladné vyhrabání a včasné odklizení biomasy, likvidace náletových dřevin).**

Seznam recentních lokalit

Českomoravská vrchovina – lokality v Kraji Vysočina:

Dušejev: PR Chvojnov, rašelištně na pravém břehu Jedlovského potoka, 1,1 km Z od středu Dušejova, 605 m n. m. (49°24'27"N, 15°25'08"E); **Hluboká u Krucemburku:** PR Řeka, komplex slatinných luk 0,5 km SSZ od středu obce, 560 m n. m. (49°40'02"N, 15°51'08"E); **Horní Dubenky:** PP Ještěnice, 1,4 km SV od středu obce, 700 m n. m. (49°15'54"N, 15°20'09"E); **Jezdovice:** PP Jezdovické rašelištně, 1,6 km Z od středu obce, 575 m n. m. (49°19'25"N, 15°27'42"E); **Kadov:** malé prameniště na jižním okraji osady Kadůvek, 700 m n. m. (49°37'27"N, 16°03'56"E); **Klátovec:** EVL Zhejral, komplex rašelinných luk okolo rybníka Zhejral 0,8–1,6 km V od středu obce, 675–695 m n. m. (49°13'19"N, 15°18'35"E); **Opatov:** PR Opatovské zákopy, rašelinná louka mezi lesy, v dolní části PR, 3,3 km od středu obce, 630 m n. m. (49°11'45"N, 15°38'54"E); **Radostín:** NPR Dářko (vč. navazujících rašelinných biotopů), ca 1,5 km J od obce, 620 m n. m. (49°38'28"N, 15°52'21"E); **Radostín:** NPR Radostínské rašelištně (vč. navazujících rašelinných biotopů), 1,5 km SV až 1 km SV od středu obce, 620 m n. m. (49°39'35"N, 15°53'07"E); **Turovka:** PP Borky, 1 km JZ od středu obce Turovka, 680 m n. m. (49°18'03"N, 15°15'49"E); **Vojnův Městec:** PP Suché kopce, rašelinné louky SV od obce pod kótou 693 m, 650–670 m n. m. (49°41'07"N, 15°53'45"E).

Rozšíření druhu *Sphagnum russowii*; zelený bod – recentní výskyt, černá linie – Kraj Vysočina, modrá linie – řeky, šedivá plocha – Českomoravská vrchovina.

Českomoravská vrchovina – lokality mimo Kraj Vysočina:

Borová: Rašeliniště pod tratí, plochy s rašelinnou vegetací v průseku pod vedením vysokého napětí 2 km SZ od obce, Z od žel. přejezdu přes silnici Polička–Hlinsko, 650 m n. m. (49°45'03"N, 16°08'13"E); **Kameničky:** PR Volákův kopec, louky na S a V úpatí Vojtěchova kopce, 630–650 m n. m. (49°43'54"N, 15°58'46"E); **Pustá Kamenice:** Kamenická voda, rozsáhlý komplex rašelinných luk v lesích, 250–450 m JJZ od žel. stanice Pustá Kamenice-zastávka, 640–650 m n. m. (49°44'56"N, 16°05'31"E); **Vortová:** PP Zlámanec, rašelinná louka JJZ od středu obce, 620 m n. m. (49°42'20"N, 15°55'55"E).